

Til KOFA – klageorgan for offentlige anskaffelser
post@knse.no

Oversendelses av klage - konseptkonkurranse i Geitmyra kommunale skolehage, Oslo. Referansenummer: 64-BYM-2019.

Vedlagt oversendes klage på konseptkonkurransen for Geitmyra skolehageområde i Oslo som ble utlyst av Bymiljøetaten i Oslo kommune sommeren 2019. Vinneren av konkurransen ble offentliggjort først på nyåret. *Vern-Geitmyra- aksjonen* har hatt en kronerulling for å skaffe penger til å oversende en klage til KOFA, og vi har nå samlet den dokumentasjonen som kreves for oversendelse av klagen.

Dette er en sak som det kan være litt vanskelig å få oversikt over, og der mange aktører er involvert. Vi har derfor valgt å samle relevante dokumenter i egne pdf-vedlegg for å lette oversikten. Det må også opplyses at konseptkonkurransen er siste «kapittel» i en sak som har pågått siden 2016, noe som fremkommer gjennom den vedlagte dokumentasjonen.

Vi er bekymret for at den nå avtalte anskaffelsen - oppføringen av undervisningsbygget/besøksdrivhuset i regi av Geitmyra Matkultursenter - vil starte om kort tid, og **ber om at behandlingen av klagen får prioritet hos KOFA.**

Vi vil med KOFAs klagebehandling eventuelt også kunne ta saken videre til Sivilombudsmannen, jf. tidligere korrespondanse med ombudsmannen.

Dersom dere har spørsmål eller det er behov for ytterligere dokumentasjon, er det bare å ta kontakt.

Hvorfor er denne saken viktig?

Konseptkonkurransen som ble utlyst på Geitmyra har bidratt til å undergrave tilliten til forvaltningen og politiske prosesser. Den har hele veien fremstått som en uryddig prosess fra kommunens side.

Vi mener at konseptkonkurransen på Geitmyra aldri var ment å være en reell konkurranse, og at den kun kom i stand for å skaffe kommunalt areal til en privat aktør (Geitmyra matkultursenter). Kriteriene framsto som skreddersydde for Matkultursenteret, og rammene for konkurransen (bl.a. kort tidsfrist og

konkurransen lagt til sommerferien) bidro sammen med kriteriene til å ekskludere andre potensielle deltakere.

Vår antakelse er at Oslo kommune forsøker å skjule hvordan ting henger sammen, og at det forklarer hvorfor det har vært så mye taushet og et hemmelighold rundt denne saken.

Noe annet som særmerker denne saken er den sterke ubalansen i innflytelse og maktforhold mellom de involverte interessentene i saken.

På den ene siden har man Geitmyra matkultursenter, en profesjonell og ressurssterk stiftelse med mange ansatte, og med en egenkapital som i løpet av få år har økt til over 4 millioner. Andreas Viestad fremstiller Matkultursenteret som *en liten frivillig organisasjon* (vedlegg 9: Andreas Viestad i Dagsavisen 2.12.2019), mens det i realiteten er en privat stiftelse som selger tjenester på kommersielle vilkår til Oslo kommune (vedlegg 7.7). I henhold til stiftelsens vedtekter, registrert i Stiftelsesregisteret 12.10.2010, er den private stiftelsen kontrollert av Andreas Viestad, som alene utpeker styrets medlemmer. Ifølge de samme vedtektene er det hans livsarvinger som arver kontrollen med stiftelsen den dagen han går bort. Geitmyra Matkultursenter har også mye mediemakt og har knyttet til seg kommunikasjonsmedarbeidere som jobber med å bygge stiftelsens omdømme, skape positive presseoppslag, distribuere bilder til media osv., og stiftelsen har Andrea Viestad som frontfigur og døråpner. I tillegg til å ha en høy medieprofil som "kjendiskokk" og matskribent snakker han åpent om sine gode og direkte kontakter inn til de mest sentrale politikerne. Ved kommunevalget i 2015 stilte han opp for Arbeiderpartiet i partiets valgkampmaterieell (vedlegg 7.8).

På den andre siden har man lokalmiljøet og de frivillige aktørene i Geitmyra kommunale skolehage, som til sammen har lagt ned mange årsverk i dugnadsinnsats. Brukerne er mange og høyst ulike, men har det til felles at de ikke er like godt organisert, og heller ikke har de samme ressursene eller nettverkene som Matkultursenteret. De lokale ildsjelene som i en årrekke har bidratt til å bevare den kommunale skolehagen på Geitmyra og holde den i hevd, er ukjente for de fleste politikerne, og har ikke samme tilgang til Rådhuset eller til media. Vern-Geitmyra-aksjonen drives kun på frivillig basis uten økonomiske midler.

Kommunen ble tidlig advart om at prosessen rundt konseptkonkurransen ville kunne oppleves som uryddig, men forvaltningen har ikke villet se alvoret i dette. I sin uttalelse i forbindelse med varslersaken som ble sendt Oslo Rådhus har Byrådsavdelingen for miljø og samferdsel sagt følgende om risikovurderingen som ble gjort i forbindelse med tilbudet fra Geitmyra matkultursenter (GM) og arbeidet med konseptkonkurransen:

At det kunne komme påstander om at konkurransen var et forsøk på å gi GM mulighet til å sette opp og drifte drivhuset på kommunens eiendom, var et av momentene som kom opp i den risikovurderingen som ble gjort i forbindelse med vurdering av tilbudet fra GM og arbeidet med konseptkonkurransen. Kommunen valgte likevel å gjennomføre konseptkonkurransen rett etter avslaget til GM, da det ble vurdert at verdien en slik konkurranse kunne skape for Geitmyra skolehager-arealet veiet opp for risikoen om at noen ville påstå at dette var et "skalkeskjul" (vedlegg 8).

Kort om det aktuelle området – Geitmyra kommunale skolehage

Geitmyra er i dag Norges eldste eksisterende skolehage – etablert i 1909 – og utgjør med sine 42 dekar en fantastisk oase midt mellom de tettest befolkede bydelene i Oslo (Sagene, Grünerløkka og St. Hanshaugen). Geitmyra skolehage står på Byantikvarens gule liste. Skolehagevirksomheten driftes av Utdanningsetaten, og alle grunnskoler i Oslo får hvert år tilbud om å benytte skolehagen og dyrke sitt eget felt. Geitmyra er også skolehage-sentral for alle de mindre skolehagene som ligger i tilknytning til skoler rundt omkring i byen.

Området har vært i kontinuerlig drift som kommunal skolehage/parselhage og er i dag både veldrevet og godt utnyttet. Kombinasjonen skolehage – parselhage er ideell i den forstand at området brukes av mange mennesker fra tidlig morgen til sein kveld og i alle helger og ferier i hele dyrkingssesongen (april – oktober/november). I tillegg brukes området av skoler og barnehager på vinterstid til lek og fysisk aktivitet. I vår tid er Geitmyra også en unik flerkulturell møteplass rundt parselhagevirksomheten og ulike organisasjoners aktiviteter, blant annet flere organisasjoner og institusjoner innen psykisk helsevern.

Det er på oppdrag fra Byrådsavdeling for miljø og samferdsel utarbeidet en utredning med tittel «Helhetlig plan for Geitmyra skolehage 2019». Utredningen gir en situasjonsbeskrivelse med kartlegging av dagens bruk og forvaltning for skolehagen og foreslår videre trinn i arbeidet med å videreutvikle Geitmyra for at flere barn og unge og

publikum for øvrig skal kunne dra nytte av skolehagene: <http://vern-geitmyra.no/dok-2019/oversendelse-utredning-helhetlig-plan-geitmyra-skolehage.pdf>. Ytterligere informasjon om Geitmyra skolehage finnes på <https://www.geitmyraskolehage.no/>

Kort om Geitmyra matkultursenter for barn

Matkultursenteret åpnet i september 2011, og har til daglig skoleundervisning, undervisning av barnehager, fritidskurs, spedbarns-matkurs og undervisning av andre voksne som jobber med barn og mat. Matkultursenteret er en privat stiftelse opprettet av Andreas Viestad, som driftes med tilskudd fra private og offentlige, blant annet gjennom salg av tjenester på kommersielle vilkår. Etter en konseptkonkurranse fikk Andreas Viestad en avtale med Oslo kommune om leie av gamle Gjetemyren gård (Geitmyra gård) som ligger i Tåsenveien 2 på Sagene. Gjetemyren gård er et av Oslos eldste gårdsanlegg, og ligger like ved *Geitmyra kommunale skolehage*. I 2018 og 2019 utvidet stiftelsen med avdelinger i henholdsvis Ringsaker og Kristiansand. Matkultursenteret definerer seg selv som et nasjonalt kompetansesenter for matkultur for barn (<https://www.geitmyra.no/>).

Kart som viser Geitmyra skolehage og Geitmyra matkultursenter for barn:

Dagens reguleringskart

Geitmyra matkultursenter

Luftfoto med ønsket plassering av drivhus markert i rødt.

Geitmyra kommunale skolehage

Kort om Vern-Geitmyra- aksjonen

Aksjonen *La skolehagen leve – Vern Geitmyra* arbeider for varig vern av Geitmyra skole- og parsellhage og for å etablere *Geitmyra skolehage som et kommunalt kompetansesenter for økologi og skolehagevirksomhet*.

Aksjonen representerer et stort antall brukere av skole- og parsellhagen på Geitmyra og har tidligere vært representert i Oslo kommunes utredningsarbeid om videre utvikling av

Geitmyra. Aksjonen har bidratt til å forhindre at flere planer om nedbygging av Geitmyra skolehages areal har blitt realisert, bl.a. kommunens tidligere og lenge hemmeligholdte planer på begynnelsen av 2000-tallet om utbygging av 450 boliger, noe som ville utradert hele skolehagearealet. Ytterligere informasjon om Vern-Geitmyra- aksjonen finnes på <http://vern-geitmyra.no/>

Avslutningsvis gjentar vi vår bekymring for at den nå avtalte anskaffelsen – oppføring av undervisningsbygget/besøksdrivhuset i Geitmyra skolehage – vil starte om kort tid, og **ber om at behandlingen av klagen får prioritet hos KOFA.**

Oslo 1.mars 2020

Med vennlig hilsen

Signe Kalsnes

Leder, Vern-Geitmyra- aksjonen

VEDLAGTE DOKUMENTER:

1. KLAGESKJEMA - Klage over brudd på regelverket om offentlige anskaffelser
2. DOKUMENTOVERSIKT - konseptkonkurransen i Geitmyra kommunale skolehage, Oslo. Referansenummer: 64-BYM-2019.
3. VEDLEGG: Vedlegg 1: Kunngjøring
  - Vedlegg 2: Konkurransesgrunnlag
  - Vedlegg 3: Tilbud
  - Vedlegg 4: Anskaffelsesprotokoll
  - Vedlegg 5: Møtereferater
  - Vedlegg 6: Skriftlig korrespondanse med innklagede
  - Vedlegg 7: Annen skriftlig korrespondanse av betydning for klagen
  - Vedlegg 8: Varslingssak til Oslo kommune
  - Vedlegg 9: Avisdebatten i Dagsavisen, Vårt Oslo og Sagene Avis
  - Vedlegg 10: SAKSGJENNOMGANG – MATKULTURSENTERETS DRIVHUS OG GEITMYRA KOMMUNALE SKOLEHAGE 2016-2020
  - Vedlegg 11: Dokumentasjon for innbetalt klagegebyr kr. 8.000